

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 14Svp/7/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200243
Dátum vydania rozhodnutia: 20. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200243.3

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD., prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca), v právnej veci žalobcu: V. Ď., N. X.. A. XXX/XX, XXX XX G., proti žalovaným: subjekty podľa § 312d písm. a/ a b/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok o žalobe označenej ako „Žaloba a namietanie nezákonnosti a neústavnosti komunálnych volieb v meste Komárno“, takto

rozhodol:

Žaloba sa o d m i e t a.

Účastníci konania n e m a j ú p r á v o n a náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Podaním vo veci samej zo dňa 07.11.2022, označeným ako „Žaloba a namietanie nezákonnosti a neústavnosti komunálnych volieb v meste Komárno“, (ďalej aj „žaloba“), doručeným Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší správny súd“) dňa 08.11.2022, sa žalobca zjavne domáhal vydania rozhodnutia o neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy mesta Komárno podľa § 312a zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“).

2. Žalobca v žalobe uviedol viaceré skutkové tvrdenia (napr. nesúlad počtu obyvateľov mesta, používanie gumovateľného typu pera počas hlasovania, zasielanie SMS správ, prestávka ŠÚSR), vo vzťahu ku ktorým však neuviedol konkrétne ustanovenia a právne predpisy, ktoré mali byť podľa žalobcu porušené. Žalobca sa v žalobe nevyjadril, či napáda voľby ako celok, alebo len v určitom volebnom obvode, či napáda neústavnosť volieb alebo nezákonnosť volieb alebo podáva žalobu z oboch týchto dôvodov, pričom zo žaloby nebolo zrejmé ani to, ktoré voľby sú spochybnené (či voľby starostu obce alebo voľby do mestského zastupiteľstva). Žalobca v žalobe neuviedol údaje a dôkazy o jeho žalobnej legitímácii ani žalobný návrh podľa § 312j ods. 2 písm. a/, b/ alebo písm. c/ SSP, a neoznačil žalovaného resp. žalovaných a ani dôkazy v rozsahu potrebnom na preukázanie jeho tvrdení.

3. Keďže žaloba podaná žalobcom neobsahovala zákonom stanovené náležitosti žaloby vo veciach ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy v zmysle § 312f SSP, najvyšší správny súd uznesením č.k. 14Svp/7/2022-11 zo dňa 24.11.2022 (ďalej aj „uznesenie zo dňa 24.11.2022“) vyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov žaloby, jej opravu a doplnenie. Zároveň bol poučený o spôsobe vykonania opravy a doplnenia, ako aj o následkoch spojených s neodstránením nedostatkov žaloby. Uznesenie zo dňa 24.11.2022 bolo žalobcovi doručené dňa 05.12.2022.
4. V lehote určenej najvyšším správnym súdom žalobca na uznesenie zo dňa 24.11.2022 nereagoval (žalobu nedoplnil a neopravil ani do vydania tohto uznesenia) a v konaní pred najvyšším správnym súdom ostal nečinný.
5. Podľa § 312a SSP: „Žalobca sa môže žalobou domáhať vydania rozhodnutia o neústavnosti alebo nezákonnosti napadnutých volieb, a tým zabezpečiť slobodnú súťaž politických síl.“
6. Podľa § 312c písm. /) SSP: „Žalobcom je kandidát na funkciu v orgáne územnej samosprávy, ktorý nebol zvolený, ak získal aspoň 10% platných hlasov; tento žalobca môže napadnúť voľby len vo volebnom obvode, v ktorom kandidoval.“
7. Podľa § 312f písm. c/ SSP: „V žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť údaje a dôkazy o jeho žalobnej legitímácii; to neplatí pre generálneho prokurátora.“
8. Podľa § 13 ods. 1 prvá veta zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o podmienkach výkonu volebného práva“): „Zriaďuje sa Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ďalej len „štátna komisia“) ako nezávislý orgán na kontrolu financovania politických strán a politických hnutí (ďalej len „politická strana“), riadenie volieb a zisťovanie výsledkov volieb.“
9. Podľa § 16 ods. 1 písm. h/ zákona o podmienkach výkonu volebného práva: „Štátna komisia zisťuje a zverejňuje priebežné a celkové výsledky volieb.“
10. Podľa § 16 ods. 2 zákona o podmienkach výkonu volebného práva: „Štátna komisia pri plnení úloh podľa tohto zákona a osobitných predpisov spolupracuje s ministerstvom vnútra a štatistickým úradom.“
11. Podľa § 217 ods. 2 zákona o podmienkach výkonu volebného práva: „Štatistický úrad po dohode s ministerstvom vnútra vydá metodiku spracovania výsledkov hlasovania.“
12. Podľa časti VIII bodu 3. Metodického pokynu Štatistického úradu Slovenskej republiky na prípravu spracovania a na spracovanie výsledkov hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov a vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, po podpísaní zápisnice zverejní štátna komisia celkové výsledky volieb prostredníctvom odborného sumarizačného útvaru na webovom sídle štatistického úradu.
13. Primárne najvyšší správny súd skúmal splnenie procesných podmienok konania v predmetnej právnej veci. Po preskúmaní obsahu žaloby zistil, že žalobca, ako kandidát na funkciu v orgáne územnej samosprávy, ktorý nebol zvolený, opomenul uviesť osobitnú náležitosť žaloby podľa § 312f písm. c/ SSP a teda, údaje a dôkazy svedčiace o jeho žalobnej legitímácii.
14. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca na uznesenie zo dňa 24.11.2022 nereagoval a údaje a dôkazy o svojej žalobnej legitímácii nedoplnil, pričom oficiálne výsledky volieb sú zverejnené na webovom sídle Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktoré sú verejne dostupné, najvyšší správny súd pristúpil k preskúmaniu a osvedčeniu procesnej podmienky podľa § 312c SSP na základe vlastného šetrenia.

15. V zmysle § 312c písm. a/ SSP, ak je žalobcom kandidát na funkciu v orgáne územnej samosprávy, ktorý nebol zvolený, a získal aspoň 10 % platných hlasov, môže napadnúť voľby len vo volebnom obvode, v ktorom kandidoval. Volebný obvod predstavuje územný celok, rozhodujúci pre pridelovanie mandátov. Podľa § 166 ods. 1 zákona o podmienkach výkonu volebného práva: „Pre voľby poslancov obecných zastupiteľstiev sa v každej obci utvoria viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci obecného zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov obce, najviac však 12 poslancov obecného zastupiteľstva v jednom volebnom obvode; v mestách, ktoré sa členia na mestské časti, možno utvoriť aj jednomandátové volebné obvody, ak na počet obyvateľov mestskej časti pripadá iba jeden poslanec obecného zastupiteľstva.“ Podľa § 171 ods. 11 zákona o podmienkach výkonu volebného práva: „Kandidát pre voľby do toho istého obecného zastupiteľstva môže kandidovať iba v jednom volebnom obvode.“ Z uvedeného vyplýva, že žalobca - neúspešný kandidát na poslanca obecného zastupiteľstva podľa § 312c písm. a/ SSP sa zúčastňuje politickej súťaže s ostatnými kandidátmi len vo volebnom obvode, v ktorom kandiduje. Vo voľbách do obecného zastupiteľstva môžu tohto kandidáta zvoliť len voliči daného volebného obvodu (a nie iného volebného obvodu), tak ako aj ostatných kandidátov kandidujúcich v danom volebnom obvode môžu zvoliť len voliči daného volebného obvodu (a nie iného volebného obvodu). Z tohto dôvodu sa percentuálny strop vo výške 10% pre získanie aktívnej vecnej legitímácie na podanie žaloby podľa § 312c písm. a/ SSP má posudzovať ako pomer platných hlasov, ktoré získal žalobca ako neúspešný kandidát na poslanca obecného (mestského) zastupiteľstva, k celkovým platným hlasom odovzdaným v tom volebnom obvode, v ktorom žalobca kandidoval.

16. Zo zverejnených výsledkov hlasovania v meste Komárno na webovom sídle Štatistického úradu Slovenskej republiky vyplýva, že žalobca kandidoval v meste Komárno na poslanca mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 3. Žalobca sa teda zúčastnil politickej súťaže spolu so všetkými kandidátmi, úspešnými a neúspešnými, kandidujúcimi vo volebnom obvode č. 3. Celkovo bolo v danom volebnom obvode odovzdaných 31825 platných hlasov pre kandidátov na poslancov do mestského zastupiteľstva. Celkový počet platných odovzdaných hlasov je súčtom všetkých platných hlasov, ktoré vo voľbách (v danom volebnom obvode) získali jednotliví kandidáti (t. j. úspešní kandidáti: 2518 /Horváth/ + 2272 /Ipóth/ + 2158 /Vlček/ + 1673 /Varga/ + 1534 /Kovács/+ 1511 /Keszegh/ + 1498 /Stubendek/ + 1376 /Szénássy/ + 1105 /Korpás/ + 1056 /Feszty/ + 1033 /Kopják/ + 970 /Orosz/ a neúspešní kandidáti: 926 /N./ + 924 /T./ + 844 /I./ + 836 /O./ + 775 /J./ + 750 /N./ + 750 /G./ + 726 /T./ + 711 /G./ + 655 /Z./ + 639 /N./ + 623 /Y./ + 560 /Z./ + 558 /G./ + 531 /W./ + 507 /U./ + 423 /O./ + 388 /D./ + 373 /G./ + 354 /R./ + 268 /A./). Celkovo vo voľbách do mestského zastupiteľstva mesta Komárno, vo volebnom obvode č. 3 kandidovalo 33 poslancov, z toho úspešných, resp. zvolených, bolo 12 kandidátov. Žalobca sa umiestnil na 29. mieste s počtom odovzdaných platných hlasov 423. Z celkového počtu platných odovzdaných hlasov vo voľbách do mestského zastupiteľstva mesta Komárno, vo volebnom obvode č. 3, teda pripadlo na žalobcu 1,32% platných hlasov (423 platných hlasov, ktoré získal žalobca, v pomere k 31825 všetkých platných hlasov odovzdaných v prospech všetkých kandidátov vo volebnom obvode č. 3).

17. Najvyšší správny súd na základe uvedených zistení dospel k záveru, že žalobca nespĺňa podmienku stanovenú pre aktívnu žalobnú legitímáciu vymedzenú v § 312c písm. a/ SSP a ako kandidát na funkciu v orgáne územnej samosprávy, ktorý nebol zvolený, nezískal aspoň 10% platných hlasov.

18. Podľa § 97 SSP: „Ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).“

19. Podľa § 98 ods. 1 písm. e/ SSP: „Správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.“

20. Najvyšší správny súd konštatuje, že nedostatok aktívnej legitímácie na podanie žaloby vo volebných veciach je neodstrániteľnou prekážkou, ktorá neumožňuje súdu ďalej vo veci konať, a preto

postupoval podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP a žalobu žalobcu odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

21. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. a/ SSP, pretože žaloba bola odmietnutá.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.